18e Jaar, No. 134. -- 'S HERTOGENBOSCH. -- Donderdag 5 November 1846.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS.
Voor de Stad.. ƒ 12.
Franco per post. „ 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel,
behalve 35 cents zegel.

DE 's GRAVENHAAGSCHE NIEUWSBODE.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, ook wel eens het *Haagsche Politie-blad* genoemd, beheelt in zijn nommer van zaturdag 24 october ll. een ingezonden stuk, geteekend Ph. R. F. (Wat een gelukkig en verheven man moet het zijn, die alzoo driemaal een ∴ achter zijne namen mag plaatsen!) Dit stuk treedt met zoo veel onbeschaamdheid alle regelen van welvoegelijkheid en maatschappelijk *decorum* met den voet, dat wij niet begrijpen, hoe eene redaktie, die zichzelven nog respecteert, er in kan toestemmen, zulk een ellendig voortbrengsel in de kolommen van haar blad eene plaats waardig te keuren.

De man met de drie ∴ heeft in dat artikel eens tegen de oppositie willen te velde trekken. Goed, indien hij vóór het BEHOUD is, waarvan hij wellicht leven moet, en daarom van de verdedigers van het BEHOUD niet veel goeds te wachten heeft, bewijzen ons dagelijks het *Journal de la Haye* de 's *Gravenhaagsche Nieuwsbode* en *tutti quanti*. Indien dus de man met de drie ∴ ook eens iets geloven had, zouden wij het stilzwijgen bewaard hebben. Maar wanneer iemand zich niet ontziet met zulke ellendige wapens te strijden, als hij gestreden heeft, wanneer iemand *zulke* provocaties uit zijne pen durft laten vloeijen en in een publiek blad doen opnemen als in zijn geschrijf voorkomen, dan mag, dan moet men antwoorden, om zoo iemand voor de publieke opinie van den schandpaal te brengen, al is het dat hij die ∴ achter zijne namen zetten mag.

De man met de drie ∴ legt zich niet toe om hetgeen door de oppositie tegen het behoud aangevoerd wordt te toetsen en te wederleggen, dit ware te veel moeite, en ook nutteloos; hij wil liever de bedoelingen der oppositie, (hij moet ze immers kennen?) blootleggen en zie hier, hoe hij zulks doet: „de oppositie „bedoelt niet anders, dan de Regering gehaat, „veracht en belpottelijk te maken in het oog „der Natie, ten einde deze tot oproer en ge„weldadige omwerping van het bestaande „gezag op te roepen, en de hevige taal haarer organen spruit alleenlijk voort uit het streven „van eenige in het duister werkende raddraaijers, „die eene revolutie, al moet dezelve dan ook met moord en plundering verzeld gaan, trachten „te bewerken, om hierdoor de magt in handen „te krijgen en op de puinhoopen der Maat„schappij zichzelven te verheffen."

Den omin daargelaten [illegible] tot woord in die snorkende tirade doorstraalt, vragen wij of het mogelijk is, met meer leugen, kwade trouw en valschheid de bedoelingen zijner medeburgers, NB. DE BEDOELINGEN, voor te stellen?

Doch de man met de drie ∴ wil het bewijs zijner stelling niet schuldig blijven, en daartoe kiest hij een paar uittreksels uit het weekblad DE BURGER. Wij zullen de door hem aangehaalde woorden niet verdedigen, maar toch den doorgronder van de harten der oppositievoerders in het voorbijgaan opmerkzaam maken, dat het niet moeijelijk valt, eenige woorden uit een geheel stuk over te nemen en aan dezelve door eene afzonderlijke aanhaling eene kracht en beteekenis te geven, welke zij niet zoo zeker hebben, wanneer men ze in verband brengt met het vroeger en later geschrevene. Daarbij komt nog bij ons de vraag op, of de aangehaalde woorden wel het bewijs leveren *voor de waarheid der bewering* van den man met de drie ∴, welke wij hierboven medegedeeld hebben. Doch wat wij niet verzwijgen kunnen, is de edele (?) wijs van strijden van dien man.

Hij zegt op eenen huichelachtigen toon: „Wij weten niet wie de redactie van DE BURGER uitmaken. Maar, man met de drie ∴, gij weet toch wel, dat de heer *A. van Beverwoorde* de verantwoordelijke redakteur is van DE BURGER, gij weet evenzeer, dat die verantwoordelijke redakteur zich thans in de gevangenis bevindt en niet in staat is, uwen aanval te beantwoorden! Indien wij nu ook eens uwe bedoelingen wilden doorgronden, zouden wij dan niet kunnen zeggen, dat het eene ellendige lafheid is, iemand aan te vallen, die zich niet verdedigen kan? Maar wij willen zoo liefdeloos niet zijn, en schrijven liever uw gedrag ten deze aan onnoozelheid of domheid toe.

Nadat nu de man met de drie ∴ begonnen is met zijne bewering over de bedoelingen der oppositie vast te stellen en die bewering door voorbeelden gestaafd heeft, komt hij tot de conclusie, en deze is, let wel! dat de schrijvers der oppositie *oproermakers* en *verraders des Vaderlands* zijn; niets meer en niet minder; maar het is ook al wel zoo. En de goede man is daarvan zoodanig overtuigd, dat hij nog met een „*vernieuwd voorbeeld*" voor den dag komt, altijd uit DE BURGER wiens redaktie hij wel niet kent (?) doch wiens verantwoordelijken redakteur hij weet, dat achter de grendels zucht.

Wat moet er toch wel van die oproermakers en verraders des Vaderlands geworden? Wat denkt gij lezer? Hoor de man met de drie ∴ en beef:

„Welaan dan landgenooten, medeburgers; „vereenigen wij ons, maar het zij met het „doel, om de aanslagen te verijdelen dergenen, „die zich de vrienden der Natie noemen, maar „in der daad hare VERRADERS zijn, om hunne „bedoelingen, AL WARE HET IN HUN „EIGEN BLOED, te smoren."

MORT AUX TRAITRES! Ziedaar dus de leus van den man met de drie ∴; nog niet zoo heel lang geleden, was ook die leus het teeken van het schroomelijkst bloedvergieten.

Het lust ons niet, ons in den zin dier woorden te verdiepen, noch te onderzoeken of in die woorden geene aanzetting tot *oproer*, geene provocatie tot *burgeroorlog* gelegen is: maar willen hier slechts eene vraag stellen.

Indien de oppositie, overtuigd dat degenen, die het stelsel van BEHOUD met alle kracht doorzetten, hetzelve schragen en verdedigen, het Vaderland ten ondergang leiden, en in die overtuiging den strijd voerende tegen dat stelsel van BEHOUD, het eens waagden om de doorzetters, beschermers en verdedigers van hetzelve uittekrijten voor VERRADERS DES VADERLANDS; indien een oppositie blad eens eene oproeping deed, aan al de vrijzinnigen in den lande „met het doel om den bodem in te „slaan aan het stelsel van degenen, die zich „de vrienden der Natie noemen, maar die „inderdaad hare VERRADERS zijn, om hunne „verdere ondernemingen, AL WARE HET „IN HUN EIGEN BLOED, te smoren:"

Indien, zeggen wij, de oppositie dit deed, wat zou daarvan het gevolg zijn? Het gansche publiek ministerie zou, zoo een schrijver, en wel te regt, op de hielen zitten, en wee zijn gebeente! Maar is dan aan de verdedigers van het BEHOUD alles geoorloofd? En is het genoeg ministerieel en een man met de drie ∴ te zijn om vrij te mogen uitroepen: moord aan DE OPPOSITIE-VOERDERS??

ITALIE.

Men begint zich ijverig bezig te houden met de toebereidselen tot de plegtigheid van het *concilio*, hetwelk steeds op zondag den 8 november bepaald is. De kanunniken van St. Jan zau Laterenen hebben het voornemen de plegtigheid met al de mogelijke pracht te vieren.

De dagbladen hebben gesproken van een [illegible] dinaal, die aangehouden en in het [illegible]

het fort Santo-Angelo zou vervoerd zijn. Ziehier wat er van deze zaak is. Het is niet vooruitgeweest te zijn van een aantal gissingen, welke eindelijk aan dien persoon een onsachtig voorkomen gaven; is het thans gebleken dat de gevangene niemand anders is, dan een ongelukkig priester, een pastoor van Fuenza, die niet gevreesd heeft de heiligheid van den kansel te schenden door er godslasterende en oproerige uitdrukkingen te doen hooren tegen het Opperhoofd der Kerk en zijnen wettigen vorst. Men houdt hem daarenboven verdacht van de schrijver te zijn der berugte proclamatie, in denzelfden zin opgesteld, welke aan al de pastoors van het bisdom Pesaro is toegezonden, doch door hen allen met de meeste verontwaardiging is ontvangen geworden.

— Brieven uit Milaan en Turijn van den 25 october, melden dat de zuidewinden en stortregens de sneeuw op de bergen gesmolten hebben en dat daardoor in Lombardije en Sardinie belangrijke overstroomingen hebben plaats gehad. De gemeenschap tusschen Milaan en Turijn is afgebroken. Al de landstreken naar den kant van Genua zijn ongelijks overstroomd. De wateren der Tesin en van den Pô zijn zoo hoog gestegen als in eene halve eeuw het geval is geweest, en er is zoveel land onder water geraakt, dat men met een schip van Pavia naar Alessandria zou kunnen gaan.

AMERIKA.

De tijdingen uit Amerika tot den 15 october behelzen hetgeen reeds lang voorzien was: de inneming der stad Monterey, hoofdstad van Nieuw-Leon, door de amerikaansche troepen onder bevel van den generaal Taylor. De dagen van 20 tot 23 zijn besteed tot het beschieten en belegeren der stad. Den 24 heeft de generaal Ampudia gecapituleerd en na zeven dagen, welke aan de mexikaansche troepen zijn overgelaten om uit de stad te trekken, zal het leger van den generaal Taylor bezit van dezelve te nemen. Tevens is een wapenstilstand van acht weken gesloten.

Men zegt echter dat de amerikaansche president dezen wapenstilstand niet goedgekeurd heeft, maar aan den generaal Taylor bevel heeft gezonden den vijand steeds te vervolgen en hem te dwingen den vrede aan te nemen, op zoodanige voorwaarden als de Vereenigde Staten zullen goedvinden hem voor te schrijven.

ZWITSERLAND.

BAZEL 28 october. De kleine Raad zal morgen aan den grooten Raad het ontwerp overleggen, strekkende om de constitutie te herzien. De raad zal eene commissie moeten benoemen, om deze zaak te onderzoeken.

DUITSCHLAND.

Reeds bij den aanvang hunner zittingen hebben de Stenden van het hertogdom Sleeswijk eene vijandige houding aangenomen tegenover den koninklijken commissaris, door tegen dezes gevoelen een ontwerp van adres aan den koning aan te nemen. De vergadering heeft niet minder dan 108 adressen ontvangen van alle zijden van Duitschland en alleen ingenomen over het groote vraagstuk der staatkundige onafhankelijkheid, het algemeen regt en de nationale ontwikkeling van het hertogdom Sleeswijk.

BERLIJN 26 october. Men verzekert dat de russische grootvorst Konstantijn in het huwelijk treden zal met eene vorstin uit het hertogelijk huis van Altenburg.

MUNCHEN 26 october. Het officiel blad behelst een koninklijk besluit, waarbij de bepalingen in het algemeen jaar door het gouvernement bevolen dat de spechalie in granen te weren, weder van kracht worden verklaard.

ENGELAND

LONDEN 31 october. De *Standard* beweert te weten dat in den kabinetsraad, welke gisteren gehouden is, lord John Russell en de lord kanselier op de noodzakelijkheid aangedrongen hebben om ten spoedigste het Parlement op te roepen, maar dat de tegenovergestelde zienswijze de bovenhand heeft behouden. De oorzaken daarvan zouden gelegen zijn eerstens in de tijdingen uit Amerika, welke eene daling in den prijs der granen en aanzienlijke afzendingen naar Engeland mededeelen, en ten anderen, in de meening van den heer Labouchère, die vreesde dat, bij eene oproeping van het Parlement, O'Connell en zijne partij weer verlegenheid aan het gouvernement zouden berokkenen. De *Standard* geeft te kennen dat de zaken in *statu quo* zullen blijven.

— De Londensche *Gazette* meldt dat het Parlement verdaagd is tot den 12 januarij. Deze tijding maakt een einde aan al de redeneringen, door de dagbladen medegedeeld over de min of meer nabijzijnde oproeping der engelsche Kamer.

IERLAND.

De iersche dagbladen deelen eenen brief mede van lord John Russell aan den hertog van Leinster, een der grootste grondeigenaren van Ierland, voorzitter der koninklijke maatschappij van landbouw. In dien brief legt het hoofd van het kabinet de gedragslijn bloot, welke het gouvernement tegenover Ierland gevolgd heeft. Hij heeft op zich genomen om aan de hulp betrekkelijk de openbare werken de ruimst mogelijke toepassing te geven, hij heeft, zoo veel in hem was, de bijzondere ondernemingen begunstigd; onderstand doen uitdeelen; doch verder mogt hij niet gaan, hij mogt de vrijheid van handel niet onderdrukken noch eene noodlottige concurrentie aanvangen tegen den wettigen handel.

Lord John Russel voegt hier bij dat een punt van het hoogste belang, hetwelk der aandacht eene overweging der eigenaren en landbouwers overwaardig is, gelegen is in de vraag, of het wel voegzaam is even veel uitgebreidheid te geven aan de aardappelenteelt, als weleer en of het niet beter zou zijn, uit hoofde der kwaal, welke twee achtereenvolgende jaren dat produkt verpield heeft, den aardappel gedeeltelijk door het teelen van andere voortbrengselen te vervangen.

PORTUGAL.

De toestand van dat ongelukkig land blijft steeds eenbedenkelijk. De junta van Oporto heeft een adres aan de koningin gerigt, waarin zij, in eerbiedige bewoordingen betoogt dat de wegzending van het ministerie Saldanha alleen het land van de ijdelste rampen behoeden kan. De voorzitter dier junta heeft aan de koningin geschreven om haar van de trouw en de gehoorzaamheid der junta te verzekeren. De koningin heeft hem daarop bevolen, den hertog van Terceira in vrijheid te stellen en aan den graaf das Antas, om niet zijne troepen Oporto te verlaten en naar Lissabon te komen; doch daar de junta op de wegzending van Saldanha, heeft aangedrongen, gelooft men niet dat die bevelen zullen naargekomen worden, zoolang die minister aan het hoofd der zaken blijft. Het ministerie, van zijne zijde, gaat steeds voort de krachtigste maatregelen te nemen en alles aan te wenden om Lissabon in staat van verdediging te stellen.

FRANKRIJK.

PARIJS 31 october. In de gewone korrespondentie van Parijs leest men: „Raden heeft zich het gerucht verspreid, dat uit Italie de tijding gekomen was van de ontdekking te Rome eener samenzwering tegen de regering van den nieuwen Paus. Het grootste geheim bedekt de bijzonderheden dezer zaak."

Dit is waarschijnlijk een dier dolzinnige beursberigten, welke de speculatie dagelijks, in het belang harer schraapzucht verspreidt.

— 1 November. Men zegt dat eerstdaags de *Moniteur* mededeeling zal doen van koninklijke besluiten, waarbij de heer baron de Bois le Comte minister des konings te 's Gravenhage benoemd wordt tot ambassadeur bij de Zwitsersche Confederatie, ter vervanging van den heer de Pontois. De heer de Butenieres zou dan van Bois-le-Comte te 's Gravenhage gaan vervangen.

Het dagblad *l'Epoque* met al het materieel en is gisteren voor 202,505 fr verkocht.

— Parijs heeft gisteren den ganschen dag in eene bijna algeheele duisternis verhoord. Reeds ten drie ure was in de meeste winkels het gaslicht opgestoken. Het weder blijft bij voortduring zeer zacht.

BELGIE.

BRUSSEL 2 november. Koning Leopold zal den 10 dezer maand in persoon de vergadering der Kamers openen.

— De belgische associatie voor den vrijen handel is gisteren in hare voorloopige vergaderplaats bijeengekomen. De provisoire commissie was voltallig en de zaal wel gevuld. Er zijn onderscheidene redeneringen gehouden, onder anderen door den heer Ch. de Brouckere, voorzitter der associatie.

Na dezelve is het reglement aangenomen en het bureau definetief benoemd. Al de leden der voorloopige commissie zijn bij acclamatie hernoemd en den heer de Bavay, regter in de regtbank van koophandel, is nog toegevoegd.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH den 4 November

De Provinciale Staten van Limburg zijn tegen den 16 dezer maand opgeroepen, om over te gaan tot de verkiezing van twee leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter vervanging van de heeren Michiels van Verduynen, die overleden is, en Strens, die ontslag heeft genomen.

— Men spreekt te Maastricht wederom van de aanstaande komst van Z. M. op het kasteel Vaartelt.

— Z. M. heeft benoemd den minister van staat G. graaf Schimmelpenninck tot hoogstdeszelfs buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Groot-Brittanie; den baron N. W. Mollerus, laatst zaakgelastigde bij het hof van Portugal, tot minister-resident bij de Ottomaansche Porte; de heeren Mr. W. H. baron van der Duyn en Mr. M. C. H. Pauw, tot hiertoe attachés bij de gezantschappen te Brussel en te Stuttgart, tot secretarissen van legatie, om als zoodanig dienst te doen, de eerstgenoemde bij de missie te Brussel en laatstgemelde bij die te Madrid; erkend den heer B. Thaden, als consul van Denemarken te Rotterdam.

— Bij koninklijk van den 11 october jl. is bepaald, dat het besluit van 6 october 1840, n°. 222, tot opheffing van het stoken van gedistilleerd uit aardappelen, nog van kracht en in werking zal blijven tot den 15 october 1847, of tot zoodanig ander vroeger tijdstip, als waarop bij de wet andere bepalingen omtrent deze stokerijen zullen worden ingevoerd.

— Den 2 dezer is Z. K. H. de prins van Oranje, komende uit Duitschland te Amsterdam gearriveerd en met den tweeden spoortrein naar 's Gravenhage vertrokken.

— De nieuw benoemde nederlandsche gezant aan het engelsche hof, graaf Schimmelpenninck, is begeerd zich aanstaanden dingsdag naar Londen.

ZIERIKZEE 30 october. Er zijn hier zoo vele zieken, dat bijna alles stil staat. Er heeft voorleden zondag geene openbare godsdienstoefening plaats gehad, omdat de predikanten ziek waren; de vergadering van ons departement tot Nut van het Algemeen kon gisteren avond geen voorgang hebben, omdat er van de zeven leden maar twee aan de ziekte talmenden waren, en de stads burgers

...ool liggen der fransonderwijzers en de onderwijzer aan de koorts; van ruim 200 scholieren zijn er geen 100 school. De jonge juffrouwenschool staat stil, omdat de onderwijzeres ziek is. Aan de armenschool liggen beide de meesters krank, en uit een kwaadheling daar school houdt. Er zijn huisgezinnen, waar van de zeven personen zes aan de koorts ziek liggen; gevaarlijk zijn echter de zieken niet. Eenige oude lieden bezwijken er onder, weinig jonge lieden, doch die ziek zijn geweest kunnen niet goed op verhaal komen en krijgen gedurig de koorts terug. Door geheel Waterland is het evenzeus gesteld.

— De heer A. van Hoboken van Rhoon en Pendrecht en Cortgene, albier, zal aanstaanden woensdag zijnen negentigsten verjaardag vieren, en bij die gelegenheid aan al de zich alhier bevindende officieels der Oostindische scheepvaart een feestmaal in de nieuwe stads-herberg aanbieden. (*R.C.*)

— Ll. maandag is er groot diner ten hove gehouden, waarop de Ministers en vele leden van de Eerste- en Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn genoodigd geweest.

— Den 3 dezer, is het stoffelijk overschot van Jhr. Mr. A. J. van der Heim, ter aarde besteld. De voorzitter en eene commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben de laatste eer aan den overleden waardigen griffier bewezen. Ook onderscheidene bloedverwanten en betrekkingen van den afgestorvene, volgden het lijk. Z. Exc. de heer gouverneur der provincie Zuid-Holland, schoonvader van den overledene, bevond zich daaronder. Vele vrienden vervulden den laatsten treurigen pligt.

— Naar men vernoemt, zullen de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, na afloop der discussien over de wetsontwerpen tot regeling van het koloniaal batig slot en tot aanvulling der middelen voor 1845, huiswaarts keeren, om tegen de maand februarij hunne werkzaamheden te hervatten. Het laat zich aanzien, dat die beraadslagingen o.a. over het koloniaal batig slot allergewigtigst zullen zijn. Immers daarbij zullen, behalve de bepaalde bezwaren omtrent het wetsontwerp zelve, noodzakelijk te sprake moeten komen: het indisch munt- en circulatiestelsel, over welks verkeerde grondslagen zoo oudangs, bij gelegenheid van het adres, in de Tweede Kamer is gesproken; — het belangrijk punt van gedeeltelijken verkoop van producten op Java; de politieke uitzettingen, in verband met het autocratisch stelsel, en eindelijk, maar bovenal, de gewigtige aangelegenheid van Borneo.

De centrale afdeeling heeft heden haar onderzoek geëindigd omtrent het wetsontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot. (*N. R. Ct.*)

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 3 November.

In dezelve heeft de commissie van rapporteurs haar omneen verslag uitgebragt over het ontwerp van wet, tot regeling van het koloniaal batig slot over 1845. — De beraadslagingen over dat ontwerp zijn bepaald op morgen achtend ten 11 ure.

Ook is ingekomen een verzoek van den heer baron Sloet tot Oldhuis, om bij de te doene keuze voor den Hoogen Raad niet in aanmerking te komen.

Wordt bepaald, dat de zamenstelling van de lijst der candidaten tot dat einde zal plaats hebben, na afloop van bovengemelde beraadslagingen.

De commissie tot de verzoekschriften doet, bij monde van de heeren Nap, Luyckx van Soeterwoude en Borski, verslag op eenige in hare handen gestelde stukken, als: 1°. op een, betrekking hebbende tot de middelen, om te voorzien in 's rijks uitgaven; 2°. op dat van 23 graanhandelaren, te Schiedam, waarbij wordt aangedrongen op de herstelling van de graanwet van 1835 nien 37, op dat van goud- en zilversmids te Amsterdam, die klagten voerd dragen tegen de bestaande Fransche wetten, nopens den waarborg van gouden en zilveren werken, en op derzelver herziening aandringen. — Alle deze adressen zullen ter griffie nedergelegd en afschriften daarvan gezonden worden aan Z. Exc. den minister van financien.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

LATERE BERIGTEN.

De Paus heeft de optelling bevolen van al de kloosters in het Oosten. Het doel van dezen maatregel is, derzelver bestaan te regelen en hen binnen het doel hunner instelling te brengen.

De prins van Chimay, nieuw benoemd ambassadeur van België te Rome, wordt eerstdaags in deze laatste stad verwacht; men zegt dat de prins gedurende zijn verblijf aldaar, op eenen zeer prachtigen voet leven zal.

De Staten van Sleeswijk hebben eene commissie van zeven leden benoemd, om het adres aan den koning, waartoe zij besloten hebben, op te stellen. De heer Fries, raadsheer bij het hof van justitie, heeft een voorstel nedergelegd, om te vragen dat de individueele vrijheid zou beschermd worden tegen de willekeur van het openbaar gezag.

Men verzekert dat de hertog van Augustenburg eene constitutie voor de beide hertogdommen vragen zal.

De aartsbisschop van Breslau is door den koning van Pruissen begiftigd met de orde van den Rooden Arend, tweede klasse.

Het engelsch ministerie heeft gezorgd het Parlement op te roepen, juist drie dagen na de opening der fransche Kamers, zoo dat het in staat zal zijn, den inhoud te kennen der troonrede van Louis Philippe, ten einde daarnaar te regelen hetgeen Koningin Victoria zal zeggen.

Te Saragossa (Spanje) heeft eene poging tot opstand plaats gehad, doch de kapitein-generaal heeft, aan het hoofd van eenige troepen, spoedig de zamenscholingen uitenengedreven. En zijn eenige gevangenemingen gedaan. Men hoorde het volk roepen. *Leve Espartero.* Er zijn eenige geweerschoten gewisseld, doch de rust was spoedig hersteld.

Men heeft sedert den 28 october geene stellige berigten uit Portugal. Een enkel dagblad, de *Clamor Publico* deelt eenen brief mede, waaruit blijkt dat al de provincien in opstand zijn en de beweging door het grootst gedeelte van het leger ondersteund wordt; de koningin zou zich echter minder dan ooit genegen toonen, toe te geven.

Uit Bayonne wordt geschreven dat op den dag der intrede van den hertog en de hertogin van Montpensier in die stad, de engelsche consul zijne vlag heeft binnengehaald en op de vraag van den burgemeester, welke oorzaak tot die handelwijs aanleiding gaf, geantwoord heeft, dat het uitsteken van de vlag uit het hotel van het consulaat eene willekeurige daad was, en hij goedgevonden had, dezelve bij deze gelegenheid in te trekken. Des anderendaags heeft de kommandant van Bayonne, door den burgemeester vergezeld, zich begeven aan boord van een fransch oorlogschip, dat in de haven lag, en heeft aldaar de engelsche vlag onder die van al de andere natien doen plaatsen: waarop de engelsche consul zijne paspoorten gevraagd en zich uit volgende verwijderd heeft.

Ingezonden Stukken.

Eindhoven, 29 October 1846.

Op maandag den 26 october werd van de pui van het stadhuis, ten overstaan van alle de leden van het Bestuur aangekondigd, dat op woensdag den 28 daaraanvolgende het nieuwe kanaal bevaarbaar gesteld en de scheepsvaart plegtig zoude worden geopend. Het programma der plegtigheid, het reglement en tarief van de daarop te heffen regten, en het Koninklijk besluit waarbij deze voorloopig waren gesanctionneerd, werden tevens voor het publiek afgekondigd, en den ingezetenen daarbij hartelijk geluk gewenscht met de voltooijing van dit, voor dat klein stadje ondernomen renzenwerk, hetwelk niet alleen de gelegenheid opende om hunnen ouden roem van handel en nijverheid te handhaven, maar zelfs om die uit te breiden en nieuwe bronnen van welvaart te scheppen, den landbouwer dezer omstreken te begunstigen, en de ontginning van woeste gronden te bevorderen welk laatste zoo veel aan de algemeene welvaart zoudo kunnen toebrengen.

Vervolgens wierden de ingezetenen uitgenoodigd, om den dag van den 28 october 1846 te beschouwen als eenen dag van wedergeboorte en nieuwe tijdrekening vodr de stad Eindhoven, en om denzelven door te brengen in gepaste vreugde, zonder die door buitensporigheden te bezoedelen, maar integendeel een gedeelte te wijden aan het gebed, om den zegen over deze stad en het kanaal af te smeeken en daarbij niet te vergeten Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, die in het onderhavige werk zoo veel gunsten aan die stad heeft geleven te verleenen en tevens indachtig te zijn het verlies, hetwelk wij heden te betreuren hebben, in onzen zoo hooggeachten grijzen burgervader, dien de Voorzienigheid niet heeft toegelaten dezen zoo merkwaardigen dag te beleven, waartoe hij zoo ijvervol heeft bijgedragen, en wier nagedachtenis alle onze erkentelijkheid en zegening verdiend.

Met gespannen verwachting wierd dus de dag van den 28 afgewacht en naauwelijks was die aan de kimmen of de geheele stad had een luisterlijk aanzien.

De Zeer Eerw. Heer Deken en Pastoor dezer gemeente had reeds op den zondag bevorens van den kansel bekend gemaakt (zonder dat ZEW. daartoe eenige uitnoodiging had ontvangen), dat op woensdag den 28 des morgens om zes ure het H. Misoffer zoude worden opgedragen om den zegen van den Allerhoogste af te smeeken over het nieuwe kanaal, op dat hetzelve zoude mogen strekken tot bevordering van de welvaart van Eindhoven; en de meeste ingezetenen waren daarin aanwezig. Om half acht ure was de bijeenkomst der leden van van het Bestuur op het stadhuis, en de afvaart naar de keersluis bij Helmond op acht ure bepaald. Tot dat einde was er eene volksehuit van den heer van de Ven van 's Bosch in de haven aanwezig; waardoor de leden van het Bestuur en de muzijkharmonie dezer stad, benevens de autoriteiten die daarbij waren uitgenoodigd, zouden worden overgebragt; terwijl er mede eene volksehuit van den heer van der Schuit van 's Bosch aanwezig was, om de leden der Societeit de Harmonie, (welke Societeit, voor dien dag, bij inteekening voor een ieder was opengesteld), om den handel en nijverheid dezer stad te representeren, zich in de haven-kom bestoot.

Om acht ure trokken de leden van het Bestuur plegtstatig naar de haven-kom en wierden bij hunne aankomst op de schuit ontvangen door de muzijk-harmonie, met het air *Wilhelmus van Nassau.*

De leden der Societeit de Harmonie met de zich daaraan gesloten hebbende ingezetenen vereenigden

zich op hunne schuit en alsnu begon de optogt, onder de aanwezigheid van duizende nieuwsgierigen, met het air: *de Koning leeft.*

Alzoo vervolgde de togt in gezellige gesprekken en afwisselende muzijkstukken. Onderweg wierden ingenomen de heeren burgemeester van Geldrop en Mierlo, die tot bijwoning van dit feest waren uitgenoodigd; en eindelijk werdt het punt van opening, de keersluis aan de Zuid-Willemsvaart om elf uren bereikt.

Nadat de schuiten, die het feest openden, de Zuid-Willemsvaart waren binnengevaren, zich vervolgens gekeerd en weder het nieuwe kanaal waren binnengevaren, rigtte zich de schuit van het Bestuur tegenover die der societeit de Harmonie, die den handel en nijverheid vertegenwoordigde en hier werd door den heer eersten Wethouder, de functie doende van Burgemeester der stad Eindhoven, bij eene gepaste aanspraak het publiek bekend gemaakt, dat het Bestuur na ontelbare zwarigheden te hebben overwonnen, ten gevolge der gunstige beschikkingen van Zijne Majesteit den Koning, het kanaal voltooid had en hetzelve bij deze als geopend en bevaarbaar verklaarde. Hierop volgde dadelijk door de muzijk Harmonie het air: *de Koning leeft*, waarop onmiddellijk van de schuit der societeit Harmonie, handel en nijverheid, de heer notaris Huismans optrad, om het Bestuur hulde te brengen, voor de moeiten, zorgen en belangstelling aan den handel, de nijverheid en de algemeene welvaart der stad Eindhoven bewezen, met betuiging van de algemeene deelneming in het verlies hetwelk het Bestuur in dit plegtige oogenblik te betreuren had.

Vervolgens werd de keersluis geopend en de trein zette zich onder het muzijek (*waar kan men beter zijn als bij zijn beste vrienden*) in beweging; de twee voorgemelde volksschuiten werden opgevolgd door de volgeladene schippers Staal van Amsterdam, Flipsen en Custers van Rotterdam, eene schuit met rogge, eene met tarwe, eene met steenkolen; terwijl de groote Amsterdammer, houdende 94 ton, een schip met hout van de Zaan en een met pannen en plavuizen van Utrecht, alle voor deze stad bestemd nog niet waren aangekomen, tot leedwezen der aanwezigen.

Onder den toevloed van duizenden menschen die zeker voor de komst te Eindhoven tot tien duizend was aangegroeid, zette de trein haren togt statig onder gedurig muzijk en het levendig gejuich der menigte voort, tot de aankomst in de havenkom nabij Eindhoven, en hier was de menigte uit alle oorden der omstreken zoo talrijk, dat het waarlijk verwondering heeft gebaard, dat hier geene ongelukken te betreuren zijn geweest.

Aan het einde der havenkom was van wege de Societeit de Harmonie eene sierlijke tent geplaatst, om het Bestuur bij hare terugkomst door de leden van den handel plegtig te doen ontvangen; onder vol muziek op dat punt arriverende, werd dadelijk de eerewijn aan het Bestuur aangeboden en door den heer J. van Lierop, lid van het handelshuis van Baer en van Lierop hulde gebragt aan het Stedelijk Bestuur voor de menigvuldige zorgen en moeiten, ten belange der stad en den handel aangewend, waarop van wege het Bestuur door een der leden hartelijke dank aan de menigte werd toegebragt aan drie leden van hetzelve, die voor het tegenwoordige werk het meer hadden geijverd en wier dood wij reeds te betreuren hadden.

Nadat de leden van het Bestuur zich eenige oogenblikken in de tent voorzien met de daar aanwezige heeren en dames hadden onderhouden, vereenigden zij zich ten huize van het raadslid, den heer Notaris van der Heijden, alwaar een diner in gereedheid was gebragt, waaraan alle deelnemers, die op de daartoe gedane uitnoodiging de plegtigheid hadden gelieven te vergezellen, tevens werden verzocht deel te nemen.

Ook in de societeiten de *Harmonie* en *Concordia* waren soupés dinatoires in gereedheid en hoevele dierbare toasten er dien avond in bovengemelde vergaderingen aan Koning, Vaderland, Ministers, waaronder onze brave oorgere Schimmelpenninck zelfs niet werd vergeten, provinciale en plaatselijke Autoriteiten en bijzondere personen zijn gewijd, is met geene mogelijkheid te beschrijven.

De geheele stad was tot laat in den nacht gelumineerd; alle ingezetenen waren even vrolijk en wel te vreden en geen enkele schijn van buitensporigheid heeft zich hier of in de omstreken vertoond, maar allen schenen zich te hebben vereenigd om aan dit feest luister bij te zetten.

Als belangstellend burger en vriend van waarheid, mag ik dus hier openlijk getuigen, dat ik nimmer een feest bijwoonde, dat bij zulk eene geestdrift en volksmenigte zoo ongestoord vriendschappelijk en ten gerurge van een ieder afliep.

Hulde, openlijke hulde zijn wij, ingezetenen van Eindhoven, dus verschuldigd aan het Edel achtbaar bestuur, dat, zoo door deszelfs hartroerende proclamatie als door deszelfs gedrag een voorbeeld heeft gegeven, om gepaste vreugde met orde en vriendschappelijke eensgezindheid te vereenigen.

Hartelijke dank zij toegebragt aan de heeren van de Ven en van der Schuit van 's Bosch, die geheel belangeloos zoo veel tot den luister van dit feest hebben bijgedragen.

Eere de leden der societeit de *Harmonie*, die daarop in krachtdadigen onderstand den roem van het feest zoo zeer hebben verhoogd.

Eere aan de leden der *Muzijk Harmonie*, die door hunnen onvermoeiden ijver zoo veel hebben toegebragt om het feest te veraangenamen.

Dank aan de autoriteiten, die het feest met hunne tegenwoordigheid hebben gelieven te vereeren, en aan de bewoners dezer omstreken, die zulke ongeveinsde blijken van deelneming hebben gegeven in de vreugde onzer stadgenooten.

Eindelijk, openlijke hulde zij toegebragt aan mijne brave medeburgers, die als om prijs hebben gewedijverd om het schoone van dit feest te vergrooten en door gulle vrolijkheid, prijzenswaardige eensgezindheid en uitstekende orde aan dezen merkwaardigen dag, die in de geschiedrollen zal worden opgeteekend, eenen onuitwischbaren roem gegeven hebben.

Een belangstellend Ingezeten van
Eindhoven.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND,

maakt bij deze bekend, dat, ten gevolge van urgente herstellingen aan de val of klep der brug n°. 3 A. over de *Zuid-Willemsvaart*, in de rijving van de *Nieuwstraat* en nabij de Oude binnen de stad *'s Hertogenbosch*, de passage met rij- en voertuigen, paarden en ander vee, ten dienste van de wederzijdsche huizen en fabrijken ten noorden van het kanaal gelegen, van en met Maandag den 9 November aanstaande tot en met Woensdag den 25 daaraanvolgende, en dus gedurende zeventien dagen, zal moeten gestremd worden, kunnende die passage, gedurende gemelden tijd over de brug n°. 1 B., op de benedensluis n°. 0, in de strekking van het *Hinthamereinde* gelegen, plaats hebben.

's Hertogenbosch, den 2 November 1846.

A. J. BORRET.

Advertentien.

Mr.* F. DE F..... te *Breda,

wordt, ingevolge gegeven Advies aangemaand vóór 10 November aanstaande zijne SCHULD te VOLDOEN aan *J. A. G. P....* te *Leyden*, zullende bij gebreke van dien zijn NAAM worden bekend gemaakt.

WAARSCHUWING.

JOHANNA DE GAST, Weduwe JAN PETER COLIJN, wonende te *Drongelen*, in het [illegible] van *Heusden*, Waarschuwt een ieder, [illegible] aan haren Zoon FRANS COLIJN, mede [illegible] *Drongelen* woonachtig, oft. [illegible] naam *GELD CREDIET* te verleenen, vermits zij bij Deurwaarders Exploit, hem het bestuur en [illegible] heer hare goederen heeft ontnomen.

*** Te *Ons* bij F. VAN LIESHOUT, zijn te bekomen:

2, 3 en 4 JARIGE

Puik ASPERGES-PLANTEN, aan een matigen prijs.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

Buitengewoon Zwaré Kanadasche Populiere BOOMEN.

De Notaris *A. VAN DRONGELEN*, gevestigd te *Oudheusden*, zal namens zijne principalen, op Donderdag den 12 November 1846, des voormiddags om 10 ure, in het Bosch de Putters genaamd, gelegen te *Hedikhuizen*, nabij den hoogen Maasdijk, Kanton van *Heusden*, publiek in partijen Verkoopen:

RUIM 150 KANADASCHE POPULIERE BOOMEN van eene buitengewone dikte en lengte, in het voorschreven Bosch staande. *Betaalbaar* 1°. *Mei* 1847, *mits behoorlijke borgen stellende.*

ZEGT HET VOORT.

Graanmarkt.

van 's HERTOGENBOSCH.

Maandag en Dingsdag 2 en 3 november.

ROGGE f 9,00 / 9,85 a f 10,00.
BOEKWEIT f 5,50 / 6,50 a f 7,85.
HAVER f [illegible]

EINDHOVEN, [illegible] November 1846.

De prijzen der Granen zijn [illegible]

Een Nederlandsch Mud Rogge . . . . . f 9,75.
— — — Boekweit . . . . . - 6,50.
— — — Haver . . . . . - 3,60.
— — Pond Roggebrood . . . . . - 0,12½.
— — Boter . . . . . - 0,76.

AMSTERDAM, 2 November.

Tarwe en Rogge, met veel handel, meest der verzending, ruim prijs. In entr.: 131, 133 p. Rost. Tarwe f 360, 368; 128 p. Pools. f 340, f 342; 123 p Norder f 315; 130 p. o. Rijn 256-132 p. p. Rost. f 366. In cons. 132 p. Arkel Smel. f 308 s. 12 p. p. Pools. f 362, 365.

Rogge in entr.: 117, 118, 119 p. Archg. en Petersb. f 257, 260-263; 119 p. Triester f 260; 118, 116 p. Petersb. f 252, 255-120, 121 p. dito f 266, 269. In cons. 119, 120, 121 p. Prus. f 268, 271, 264.

Beurs van Amsterdam.

Maandag 2 November ten 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 58⅝; ⅜. Do. 3 pCt. 70⅝, ½. Ditto 3 pCt. reconstr. 70⅜. Ditto Certific. 4 pCt. 92¼, ⅜. 5. Handel-Mij. 173⅜. Rijn Spoorwe; 108½. Ardoins 85 p. st. 21, ¼ ex div.. [illegible] 510 p. st. 19, ⅛ ex div. Ditto-Coupons 18¼. Spanje [illegible] 3 pCt. 32½. Port. te Lond. 3 pCt. 41½, 41. Ditto 4 pCt. 40⅜, 39⅞. Oude Russen 104⅞. Do. Stieglitz en Co. 87⅜. [illegible] van 100 p. st. 22½.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren de Maas te Grave en van de Dieze te 's Bosch, waargenomen [illegible] ten 8 ure.

Datums	MAAS TE GRAVE. BOVEN AP.	GEVALLEN.	GEVALLEN.	DIEZE TE 'S BOSCH. BOVEN O.	ONDER O.	GEVALLEN.	GEVALLEN.
Nov.	ell.	dm.	dm.	ellen	dm.	dm.	dm.
2	2	45	4	»	»	»	»
3	5	45	0	2	»	1	54	0	9
4	[illegible]								

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.

Ten Drukkerij van D. A. A. DE BOOY, te *Bosch*.